

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ
ARASINDA
ÇALIŞMA, SOSYAL GÜVENLİK VE İSTİHDAM ALANLARINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır),

iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağına inanarak,

çalışma hayatı, sosyal güvenlik ve istihdam alanlarındaki ilişkileri geliştirmeye yönelik ortak ilgileri doğrultusunda,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

Madde 1

Taraflar, ulusal mevzuatı çerçevesinde çalışma hayatı, sosyal güvenlik ve istihdam alanlarında işbirliği yapacaklardır.

Madde 2

Taraflar, aşağıda belirlenen konulara ilişkin mevzuat ve bu mevzuattaki değişiklikler hakkında belge ve bilgi teatisinde bulunacaklar, birbirlerinin deneyimlerinden istifade etmek amacıyla karşılıklı uzman değişimi yapacaklardır.

- a) Çalışma ilişkileri, toplu iş sözleşmeleri, anlaşmazlıkları giderme, çocuk işçiliğinin önlenmesi, işçi işveren ilişkileri, devlet kuruluşlarıyla işveren ve işçi sendikaları arasındaki ilişkiler ve yabancıların çalışma izinleri,
- b) İş sağlığı ve güvenliği, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi,

- c) Çalışma şartlarının denetimi,
- d) İstihdam, istihdam politikaları ve iş piyasasındaki gelişmelerin izlenmesi, malul kişilerin mesleki rehabilitasyonu, kamu ve özel istihdam bürolarının çalışma yöntemleri, işsizler için işe yerleştirme, mesleki eğitim ve mesleğe yöneltme,
- e) Çalışma ilişkileri, sosyal güvenlik ve istihdam alanlarında çalışmalar yürüten uluslararası kuruluşlar ile gerçekleştirilecek faaliyetlerde ortak işbirliği,
- f) Ulusal meslek standartlarının belirlenmesi ve ulusal mesleki yeterliliklerin geliştirilmesi,
- g) Sosyal güvenlik ve sosyal sigorta sisteminin örgütlenmesi ve yönetimi, sosyal sigorta uygulamaları.

Madde 3

Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanmasının izlenmesi ve işbirliğine ilişkin konuların gerçekleştirilmesi için bir Ortak Çalışma Komisyonu oluşturmaya karar vermişlerdir.

Madde 4

Bu Anlaşmanın hükümlerini uygulamaya Türkiye Cumhuriyeti'nde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkmenistan'da Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı yetkilidir.

Bu madde belirtilen her iki Bakanlığın müşterek görev alanında yer almayan ancak münferiden görev alanlarına giren konularda Taraflar ülkelerinde faaliyet gösteren diğer ilgili Bakanlık, Kurum ve Kuruluşlar ile koordinasyonu sağlayacaktır.

Madde 5

Taraflar, bu Anlaşmanın 2. maddesinde belirtilen uzman değişimi ile ilgili olarak bir sonraki yılın faaliyet programının belirlenmesini kolaylaştırmayı teminen içinde bulunulan yılın Aralık ayının sonuna kadar heyet listesi ve seyahat programı hakkında birbirlerini bilgilendireceklerdir.

Taraflar arasında belge, bilgi ve uzman değişimi alanında gerçekleştirilecek işbirliğinin uygulamaya geçirilebilmesi için koordinasyon, Türkiye Cumhuriyeti tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, Türkmenistan tarafından da Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Bölümü'nce sağlanacaktır.

Madde 6

Uzman değişimi çerçevesinde yapılacak ziyaretlerde, heyetlerin iase, ibate ve ulaşım masrafları gönderen Tarafça üstlenilecektir.

Madde 7

Bu Anlaşma maddelerinin yorumu ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar, Taraflar arasında yapılacak istişare ve görüşmeler yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.

Tarafların karşılıklı mutabakatıyla bu Anlaşmaya ayrı bir protokol ile değişiklikler ve ilaveler yapılması teklif edilebilir. Böyle bir protokol 8. maddede belirtilen usulle yürürlüğe girer ve bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir.

Madde 8

Taraflar, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç onay prosedürlerini tamamladıklarını diğer tarafa diplomatik yollarla bildirirler. Bu Anlaşma, son yazılı bildirim alındığı gün itibariyle yürürlüğe girer.

Bu Anlaşmanın geçerlilik süresi üç yıl olup, Taraflardan biri bu Anlaşmayı iptal niyetini Anlaşma süresinin bitiminden en az altı (6) ay önce diğer Tarafa bildirmediği takdirde geçerlilik süresi kendiliğinden birer yıl daha uzar.

Bu Anlaşmanın sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

Türkçe, Türkmence ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak hazırlanmış olan bu Anlaşma 3 Mart 2015 tarihinde Ankara'da imzalanmış olup tüm metinler aynı derecede geçerlidir.

Bu Anlaşma maddelerinin yorumlanmasında görüş ayrılığına düşülmesi durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Türkmenistan
Hükümeti Adına

Faruk Çelik

Bekmurat Şamiradov

Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması
Bakanı

Türkiýe Respublikasynyň Hökümeti
bilen
Türkmenistanyň Hökümetiniň
arasynda
zahmet, durmuş taýdan goramak we iş bilen üpjünçilik babatda
hyzmatdaşlyk etmek hakynda
YLALAŞYK

Türkiýe Respublikasynyň Hökümeti bilen Türkmenistanyň Hökümeti (mundan beýläk «Taraplar» diýlip atlandyrylýar),

iki ýurduň arasyndaky gatnaşyklary ösdürmäge goşant goşjakdyklaryna ynanyň,

zähmet gatnaşyklary, durmuş taýdan goramak we iş bilen üpjünçilik babatda gatnaşyklary ösdürmäge bolan umumy gyzyklanma esasynda, şu aşakdakylar barada ylalaşdylar:

1-nji madda

Taraplar milli kanunçylyklarynyň çäklerinde zähmet gatnaşyklary, ilaty durmuş taýdan goramak we iş bilen üpjünçilik babatda hyzmatdaşlyk ederler.

2-nji madda

Taraplar aşakda görkezilen meseleler bilen baglanyşykly kanunçylyklary we şol kanunçylyklardaky üýtgetmeler baradaky resminamalary we maglumatlary alşarlar, birek-biregiň tejribesinden peýdalanmak maksady bilen, hünärmenleri ibererler:

- a) zähmet gatnaşyklary, köpçülikleýin şertnamalar, düşünişmezlikleri aradan aýyrmak, çaga zähmetinden peýdalanmagyň önüni almak, iş beriji bilen işgäriň arasyndaky gatnaşyklar, döwlet edaralary bilen iş berijiniň hem-de kärdeşler arkalaşyklarynyň arasyndaky gatnaşyklar hem-de daşary ýurtlarda işlemek üçin rugsatnamalary bermek;
- b) zähmet arassaclygyny we howpsuzlygyny berjaý etmek, iş ýerinde betbagtçylykly hadysalaryň we hünär keselçiliginiň önüni almak;

- c) zähmet şertlerine gözegçilik etmek;
- d) iş bilen üpjünçilik, zähmet syýasaty we zähmet bazaryndaky ýagdaýlara gözegçilik, maýyplaryň zähmet çekmek ukybyny dikeltmek, jemgyýetçilik we hususy zähmet gulluklarynyň iş usullary, işsizleri işe ýerleşdirmek, hünär bilimi we hünäre ugrukdyrmak;
- e) zähmet gatnaşyklary, durmuş taýdan goramak we iş bilen üpjünçilik ulgamlarynda iş alyp barýan halkara guramalary bilen bilelikdäki çärelerde hyzmatdaşlyk etmek;
- f) milli hünär standartlaryny bellemek we milli hünär ygtyýarlylygyny özgertmek;
- g) durmuş üpjünçiligi we durmuş ätiýaçlandyрма ulgamynyň guramaçylyk hem-de dolandyryş tejribesini, durmuş ätiýaçlandyrmasyň ulanmak.

3-nji madda

Taraplar şu Ylalaşygyň ýerine ýetirilmegine gözegçilik etmek we hyzmatdaşlyk meselelerini durmuşa geçirmek üçin, Bilelikdäki iş toparyny döretmek barada karara geldiler.

4-nji madda

Şu Ylalaşygyň düzgünlerini durmuşa geçirmekde Türkiýe Respublikasynda Zähmet we durmuş taýdan üpjünçilik ministrligi hem-de Türkmenistanda Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi ygtyýarlydyr.

Taraplar şu maddada görkezilen iki ministrligiň bilelikdäki ygtyýarlyklaryna girmeyän, öz çäklerinde iş alyp barýan beýleki ministrlikleriň, edaralaryň we guramalaryň aýratyň öz ygtyýarlyklaryna degişli meseleler boýunça işlerini hem utgaşdyrarlar.

5-nji madda

Taraplar şu Ylalaşygyň 2-nji maddasynda görkezilen hünärmenleri alyşmak bilen baglanyşykly geljek ýylyň çäreleriniň maksatnamasyny düzmegi aňsatlaşdyrmak maksady bilen, dowam edýän ýylyň dekabry aýynyň ahyryna çenli wekiliýetiň düzümi we saparyň senesi barada birek-birege maglumat bererler.

Taraplaryň arasynda resminamalary, maglumatlary we hünärmenleri alyşmak bilen baglanyşykly amala aşyryljak hyzmatdaşlyk boýunça işleri utgaşdyrmagy Türkiýe Respublikasynda Zähmet we durmuş taýdan üpjünçilik ministrliginiň Daşary gatnaşyklar we daşary ýurtlarda işçi hyzmatlary boýunça müdirligi, Türkmenistanda Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň Halkara gatnaşyklar bölümi üpjün ederler.

6-njy madda

Hünärmenleri alyşmagyň çäklerinde amala aşyryljak saparlarda wekiliýetleriň ýaşamak, ýurtda bolmak we ýol bilen baglanyşykly harajatlaryny iberýän Tarap öz üstüne alar.

7-nji madda

Şu Ylalaşygyň maddalaryny düşündirmek bilen baglanyşykly ýüze çykyp biljek düşünişmezlikler, Taraplaryň arasyndaky geňeşmeleriň we duşuşyklaryň üsti bilen çözüler.

Taraplaryň özara ylalaşmagy esasynda şu Ylalaşyga goşulýan aýry-aýry teswirnamalaryň üsti bilen üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmek teklipleri edilip bilner. Şol Teswirnamalar 8-nji maddada görkezilen usula laýyklykda güýje girer we şu Ylalaşygyň aýrylmaz bölegi bolup durar.

8-nji madda

Taraplar şu Ylalaşygyň güýje girmegi üçin zerur bolan içerki amallary tamamlanandygyny beýleki Tarapa diplomatik ýollar arkaly habar bererler. Şu Ylalaşyk soňky ýazmaça habarnama alnan günde güýje girer.

Şu Ylalaşygyň möhleti üç ýyl bolup, Taraplaryň biri şu Ylalaşygy ýatyrnak baradaky meýlini Ylalaşygyň möhleti tamamlanmazdan azyndan alty (6) aý öň beýleki Tarapa habar bermese, onuň möhleti öz-özünden 1 ýyl uzalar.

Şu Ylalaşygyň möhletiniň tamamlanmagy, başlanan ýa-da dowam edýän çäreler we taslamalara täsir etmez.

Şu Ylalaşyk Ankara şäherinde 2015-nji ýylyň 3-nji martynda her biri türk, türkmen we inlis dillerinde iki nusgada amal edildi, özi-de iki nusgalaryň hem birmeňzeş güýji bardyr.

Şu Ylalaşygyň maçdalaryny düşündirmekde garaýyşlar çapraz gelen halatda inlis dilindäki nusga ileri tutular.

**Türkiýe Respublikasynyň
Hökümetiniň adyndan**

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan**

Faruk Çelik

Bekmyrat Şamyradow

**Zähmet we durmuş taýdan
üpjünçilik ministri**

**Zähmet we ilaty durmuş taýdan
goramak ministri**

**AGREEMENT ON COOPERATION
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF TURKMENISTAN
IN THE FIELDS OF LABOUR, SOCIAL SECURITY AND
EMPLOYMENT**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Turkmenistan (hereinafter referred to as “the Parties”),

believing in making contribution to the development of relations between the two countries,

acting upon the common desire to support all efforts to develop and strengthen the cooperation in the fields of working life, social security and employment,

have agreed as follows:

Article 1

The Parties shall cooperate in the fields of working life, social security and employment within the framework of their national legislations.

Article 2

The Parties shall exchange documents and information related to legislation and amendments to this legislation regarding the below-mentioned issues and shall exchange experts reciprocally with the aim of benefiting from each other’s experiences:

- a) Working relations, collective labour agreements, settlement of disputes, elimination of child labour, employee and employer relations, relationships between public organizations and employers’ and employee’s trade unions and work permits for foreigners,
- b) Occupational health and safety, prevention of work accidents and occupational diseases,

- c) Inspection of working conditions,
- d) Employment, employment policies and monitoring the developments in the labour market, vocational rehabilitation of disabled persons, working methods of public and private employment agencies, placement of the unemployed, vocational training and vocational guidance,
- e) Joint cooperation in activities with international organizations in the fields of working relations, social security and employment,
- f) Determination of national professional standards and development of national professional competencies,
- g) Organization and administration of social security and social insurance system, social insurance practices.

Article 3

The Parties have decided to set up a Joint Working Commission to monitor the implementation of this Agreement and to realize the cooperation related issues.

Article 4

The Ministry of Labour and Social Security in the Republic of Turkey and the Ministry of Labour and Social Protection of Population of Turkmenistan are authorized to implement the provisions of this Agreement.

The Parties shall maintain coordination with other Ministries, Institutions and Organizations which are active in their territories on the issues which are not deemed to be joint responsibilities of both Ministries, mentioned in this article, but are deemed to be separate responsibilities.

Article 5

The Parties shall inform each other by the end of December of the current year about the list of delegation and the visit programme in order to facilitate the determination of the next year's activity programme concerning the expert exchange stated in Article 2 of this Agreement.

The coordination for the implementation of cooperation on the issues of documentation, information and expert exchange between the Parties shall be made, on the part of the Republic of Turkey, by the Directorate General of External Relations and Services for Workers Abroad of the Ministry of Labour and Social Security and on the part of Turkmenistan, the Department of International Relations of the Ministry of Labour and Social Protection of Population.

Article 6

The accommodation, food and travel expenses of the delegations arising from the visits within the framework of expert exchange shall be born by the sending Party.

Article 7

Disputes which may arise from the interpretation of this Agreement shall be resolved through consultation and negotiation between the Parties.

Amendments and supplements to this Agreement may be proposed by mutual consent of the Parties through a separate protocol. Such a protocol shall enter into force in accordance with the procedure prescribed in Article 8 and shall be deemed an integral part of this Agreement.

Article 8

The Parties shall notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their respective internal legal procedures required for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification.

This Agreement shall be valid for three years and be renewed automatically for one year periods provided that neither Party notifies the other of its intention to terminate this Agreement at least six (6) months before the expiry date of this Agreement

The termination of this Agreement shall not affect the activities and projects already in progress or being executed.

This Agreement was signed in duplicate, on 3 March 2015, in Ankara in Turkish, Turkmen and English, all texts being equally authentic.

In case of any dispute on the interpretation of provisions of this Agreement, the English text shall prevail.

**For the Government of the Republic
of Turkey**

**For the Government
of Turkmenistan**

Faruk Çelik

Bekmurat Şamiradov

**Minister of Labour and Social
Security**

**Minister of Labour and Social
Protection of Population**